

A 20R
64

R. Buiſch'i raamatukaupluse kulguga trükitud.
1892.

Ä

Дозволено Цензурою. — Дерптъ, 7 Мая 1892 г.

Печатано въ типографіи А. Зейдельберга въ Вейсенштейнѣ.

Duhtsõnaks.

Ilma, et selle nähtuse mõõduandjaid põhjusid, miks nii ligilähedased naabrirahvad, nagu Gesticlased ja Lätlased, ei keelises, kirjanduslikes ega seltslikes tutvustelemises siamaani kõige vähemat kokkupüüet ei ole avaldanud, sügavamalt arutama hakkaksin, astun kohe paari seletatava sõnaga eelseisva raamatukese poole, mille väljaandmist ma juba mõne aja eest iseäralise lõbutundmise- ja rõõmuga plaanisin ja mis nüüd wiimaks ettemõtteks on saanud, ettemõtteks, millele ma kõige lootusrikkamad õnnesoovid teele kaasa võin anda. Minu sugurahvas saab neist kolmest uudisjutust, mis ma selle raamatukese sisse mahutanud, üht naabrirahwa kirjanikku tundma, kes oma kodumaal juba ammugi sel mõõdul auustatud ja lugupeetud on, nagu ta feda oma haruldaste annetega ära teeninud. Noor Lāti kirjanik Rudolf Blaumann on üks neist uue aja sulemeestest, feda kõrgem haridus ja selginud mõistus ühele seisupaigale tõstnud, kust nad elu ja ilma nõnda näha ja tähele panna võivad, et sellest igapidi loomulikt pilti maalida. Aga Rudolf Blaumann on ka kirjanik, kes oma loomu- ja looduse-tõsiste kujutuste üle, olgu need ka paljad kui tõde ise, nõidutva luuleloori laotab, loodust kuns-tiga wennastab. Gesticlasest jutustustest saab siis Gesti

IV.

lugeja Läti naabrirahwa sijemisest elust nii mõnegi huvitama pääatüki näha, ühtlasi aga ka Lätlaste kõige paremat ja huulsamat jutustajat tundma õppima. Kõik kolm juttu on Läti keeles ilmunud, „Raudupi perenaene“ ja „Pikne“ aga ka Saksa keelsel ümberpanekul. Et Rudolf Blaumann praegu Riias ühe siinse Saksa lehe toimetuses minuga ühes töös on, siis on auustatud ametiwend ise mulle juhatus- ja seletusfega tema uudisjuttude Eesti keelde kirjutamise juures tähtsalt abiks olnud, mille eest talle südamelist tänu avaldan.

Peaks neil esimestel Läti uudisjuttudel, mis Eesti keeles minu sugurahwa seffa lähewad, see lahke wastuwõtte osaks saama, mida ma kindlasti loodan, siis saan ma oma armsaks ülesandeks pidama, esimesele wiibutesele warsti teist järele saata.

Riias, septembri kuul
1890.

Eduard Wilde.

Raudupi perenaene.

einahelin kõrgeft kiriku-tornist, leinalaul furnuaial, hulk kurbu nägusid lahtise haua ümber, hauas tore must puusärk, kena lillepärg puusärgi pääl, aga pisaraid — ei kusgil. . .

Keda heidetakse täna igawesele unele?

Rikast Raudupi peremeest.

„Meie elu kestab seitsekümmend aastat, ja kui see palju on, siis on see kahetsakümmend aastat, ja kui see kallis on olnud, siis on see mure ja töö olnud“. . . nõnda algab õpetaja pühalikult häälega ja peab nende Jumala mehe sõnade üle liigutawa kõne. Ta kõneleb kadunud peremehest, et ka tema elu mure ja töö olnud, ta kõneleb tema lauasest põdemisest, kõneleb, misjuguise õige kristliku kannatusjega ta kõik oma pääle võtnud. Õpetaja kõneleb ilmalikust warast ja et furnud mehel seda küllalt olnud, et ta aga oma südant mamona külge ei olla köitnud, waid selle wara järele igatsenud, mida koi ega rooste ei riku ega wargad wõtta ei saa. . . Ta kõneleb lõppeks weel maha jäänud tõbisest waesestlapsest, lese murtud südamest ja hüüab palwes selle